

Innhold

Innledning	11
<i>Mirjam Dahl Bergsland og Gry Mette D. Haugen</i>	
Hva er vitenskapsteori?	12
Kritisk tenkning og debatt	14
De ulike vitenskapsteoretiske bidragene til kunnskapsfeltet/ barnehageforskning	15
Bokas kapitler	16
Kapittel 1	
Positivism – og postpositivism	21
<i>Thomas Moser</i>	
Innledning	21
Historisk oversikt	22
Tre forskningseksempler knyttet til barnehagekvalitet	31
(Post-)Positivism og barnehageforskning – en noe utvidet sammenfatning	38
Kapittel 2	
Sosialkonstruksjonisme	44
<i>Karianne Franck</i>	
Innledning	44
Sosialkonstruksjonisme eller sosialkonstruktivism?	45
Historisk framvekst	46
Epistemologi og ontologi – moderat og radikal sosialkonstruksjonisme	48
Nøkkellantagelser innen sosialkonstruksjonismen	50
Den språklige vendingen og sosiale konstruksjoner	52
Hvorfor studere fenomen som sosiale konstruksjoner?	55

Å forske i barnehagen med sosialkonstruksjonisme som vitenskapsteoretisk utgangspunkt	56
Avsluttende kommentarer	60

Kapittel 3

Kritisk realisme	64
-------------------------------	----

Mirjam Dahl Bergsland

Innledning	64
Hva er kritisk realisme kritisk til?	65
Kritisk realisme og det ontologiske og epistemologiske spørsmålet	68
Kritisk realisme og struktur/aktør-dualismen	70
Forskning med utgangspunkt i kritisk realisme	73
Barnehagens møte med minoritetsforeldre	75
Tema, problemstilling og mål	75
Teori	76
Empiri, analyse og tolkning	79
Utdrag fra diskusjonen	80
Styrker og svakheter ved kritisk realisme	82
Avslutning	84

Kapittel 4

Pragmatisme	87
--------------------------	----

Kathrine Bjørgen

Innledning	87
Pragmatisme som vitenskapsteori	88
Klassisk pragmatisme	90
Pragmatismen, kombinerte metoder og barnehageforskning	96
Barnehageforskning – eksempler på kombinerte forskningsdesign	98
Sekvensielt forklarende design	99
Sekvensielt utforskende design	101
Triangulert design	102
Styrker og svakheter ved pragmatisme og kombinerte metoder	105
Oppsummering	106

Kapittel 5

Hermeneutikk	109
---------------------------	-----

Einar Sundsdal og Maria Øksnes

Innledning	109
Utdrag fra hermeneutikkens historie	111

Hermeneutikkens kritikk av subjekt–objekt-modellen i vitenskapen.....	113
Konkrete situasjoner.....	115
Tolkning er aldri forutsetningsløs.....	117
Tradisjon, språk og dialog.....	119
Fra filosofi til hermeneutisk praksis.....	121
Hermeneutikkens styrker og utfordringer	131

Kapittel 6

Fenomenologi	134
---------------------------	-----

Hilde Merete Amundsen og Gry Mette D. Haugen

Innledning	134
Sentrale teorier og teoretikere innen fenomenologien	136
Empirisk forskning med et fenomenologisk utgangspunkt.....	145
Avslutning – muligheter og begrensninger innen fenomenologisk forskning.....	152

Kapittel 7

Posthumane og ny-materielle teorier	157
--	-----

Ann Merete Otterstad

Innledning	157
Forskning som flertydige og komplekse prosesser.....	159
Forskerposisjoneringer – etiske utfordringer og et moderat vitne	160
Posthumane og ny-materielle perspektiver	160
Eksempler på to prosessuelle forskningsprosjekter «in the making».....	170
Posthumanismens styrker.....	175
Posthumanismens utfordringer	176
Oppsummerende kommentarer.....	176

Kapittel 8

Kunstbasert forskning	183
------------------------------------	-----

Ingrid Bjørkøy

Arts based research / kunstbasert forskning	183
En vending fra kvalitativ til kunstbasert forskning.....	194
Kunstbasert forskning og utfordringer og svakheter	203
Avrunding	203

Kapittel 9**Vitenskapshistorien** 207*Svein Sandø*

Innledning 207

Kom leken først? 208

Fra antikken fram mot moderne tid 208

Den moderne vitenskap tar gradvis form 217

Metodeutvikling mellom år 1500 og 1800 220

Framveksten av samfunnsvitenskapen som en egen vitenskapsgren 227

Utviklingstrekk siden 1900 230

Avslutning 235

Forfatterpresentasjon 238**Stikkord** 241